

2020

Styrets årsberetning for Frelde Livsforsikring AS

Livsforsikring i Frende Forsikring

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS.

Frende Holding AS eies av 14 frittstående sparebanker, samt Varig Orkla Forsikring, Varig Hadeland Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eiernes omfattende kontornettverk lokalt, via enkelte salgssentre i franchise, og elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

Frende Livsforsikring er heleid datter av Frende Holding AS, daglig leder er Elin Sture Næss.

Hovedtrekk 2020

God vekst og solid forsikringsresultat

- Bestandspremie PM og gruppeliv 31.12.2020 er MNOK 526,6. Tilsvarende i 2019 var MNOK 497 en økning på 6,1 %
- Resultat før skatt for året er MNOK 355,4 (158,0), og totalresultat etter skatt er MNOK 268,3 (124)
- Egenkapitalavkastning (ROE) etter skatt var 43,1 % (28,9 %)
- Risikoresultat for egen regning for året er beregnet til MNOK 130 (138), tilsvarende erstatningsandel på 67 % (60 %)
- Administrasjonsresultat inkl. engangsinntekter MNOK 160 (-56). Kostnadsandel før engangsinntekter 133 % (127 %)
- Finansavkastning var MNOK 65,1 (76,5), tilsvarende 4,0 % (6,2 %)

Virksomheten i 2020

– styrets beretning

Frende Livsforsikring (Frende) selger forsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Gode gode kundeopplevelser og lønnsom vekst står sentralt. Selskapet har hatt godt risikoresultat gjennom året og lander på et risikoresultat på 130,4 millioner kroner, litt lavere enn fjorårets 138 millioner, men bedre enn alle de fire foregående. Erstatningsandel ved utgangen av året ender på 67 prosent mot 60 prosent foregående år. Erstatningskostnadene for egen regning var 268 millioner kroner.

Frende har gjennom året hatt en vekst i personmarkedet på 6,1 prosent. Personproduktene er en viktig fot i konsernet, og Frende har levert solide resultater over en svært lang periode. Frende selger i tillegg personalforsikringer og har hatt veldig god utvikling på alle produkter til bedriftsmarkedet.

Tall fra Finans Norge viser at Frenedes markedsandeler vokser på samtlige produkter. Selskapet er et av få som har vekst på kritisk sykdom i 2020. På produkter som risiko død og uførepensjon er har Frende en markedsandel på henholdsvis 3,2 prosent og 13 prosent. Markedsandelen på barne- og ungdomsforsikring er stabil på over 7 prosent.

Ny samarbeidspartner på pensjon

Frende solgte egne pensjonsprodukter frem til 1. oktober 2020. Pensjonsmarkedet fremstår som attraktivt med tanke på vekstutsikter, men marginer er under press. Frende er en liten pensjonsaktør, og det vil kreve store investeringer å henge med. Pensjonsporteføljen har en samlet forvaltningskapital på 4,2 milliarder kroner, og berører over 5 600 bedriftskunder med rundt 32 000 ansatte i Norge.

I Frende konkurrerer betydelige investeringsbehov på pensjon med behov for å styre kapasitet, fokus og kompetanse mot kjernevirksomheten. I første

kvartal ble det derfor besluttet å sette i gang en prosess for å avhende porteføljen, hvor kjøper også er en egnet medspiller i Frende og eierbankene sitt økosystem.

Med valget av Nordea Liv, fikk Frende en sterk aktør som ny samarbeidspartner og sikret den beste løsningen for kundene og eierne. Nordea Liv har solid og god forvaltning, og markedsledende digitale løsninger for både de ansatte, bedriftene og rådgiverne.

I tillegg til kjøpet av Frenedes pensjonsportefølje inn gikk Nordea Liv et langsiktig distribusjonssamarbeid knyttet til salg av pensjonsprodukter med Frende-bankene.

Pensjonsporteføljen ble overført november 2020 etter solid felles prosjektstyring og svært godt og tett samarbeid mellom Frende og Nordea Liv. I forbindelse med salg av pensjonsporteføljen ble 4 639,5 millioner kroner i investeringsvalgmidler og premie-reserve overført til Nordea Liv.

Det påbegynte arbeidet med å tilpasse dagens spareplattform til det nye lovverket for egen pensjonskonto (EPK), ble avsluttet i forbindelse med overføringen til Nordea Liv.

Spisset strategi og utviklingskapasitet

Den strategiske spissingen gjør at Frende fremover har nye, men færre produktområder og distribusjonskanaler å fordele ressurser og utviklingskapasitet på. I tillegg er utviklingskapasiteten betydelig styrket gjennom året, med både rekruttering og organisering. Flere årsverk ble frigjort i forbindelse med salget av pensjonsporteføljen, og alle medarbeidere som ønsket det har fått nye roller i Frende.

Frende er bygget med solide sparebanker som eiere. I 2020 ble det kjent at tre brannkasser fra Varig-

samarbeidet og ti nye banker fra alliansen LOKAL-BANK velger Frende. Begge grupperinger går inn som eiere og distributører i henholdsvis 2021 og 2022. I likhet med Frende-bankene har de nye eierne en unik posisjon i lokalt næringsliv og tette og langvarige relasjoner til kundene sine. Felles med Frenedes strategi er fokus på kundeopplevelse og lokal tilstedeværelse, kombinert med gode digitale støttefunksjoner og høy forsikringskompetanse. Varig-selskapene distribuerer personrisikoprodukter og gruppelivsprodukter for Frende fra 1. januar 2021.

Best på viktig dekning

Barne- og ungdomsforsikringen til Frende er best i test på uførepensjon også i 2020-testen til Norsk Familieøkonomi. Totalt gir de Frende sin forsikring terningkast fem. Frende har også et nytt barneforsikringsprodukt som alternativ til den omfattende barne- og ungdomsforsikringen som i en årrekke har vært blant landets beste i uavhengige tester.

Gjennom året har det tidvis vært mange meldte skader på barne- og ungdomsforsikringen, og uførente privat. Dette skyldes blant annet en nasjonal økning i antall unge uføre. Tall fra NAV viser en økning på 4 prosent i 2020. Andelen unge uføretrygdede har i løpet av året holdt seg på et historisk høyt nivå. Det er særlig økningen for 18-19 åringene som driver veksten i aldersgruppen 18-29 år.

Også på dødsrisikodekningen er skadeprosenten økt. Frekvensen er ikke vesentlig økt fra tidligere år, men forsikringssummene er høyere på sakene som er meldt.

Elektronisk helseerklæring og digital opplæring

Frende var i 2009 først ute med elektronisk helseerklæring i forsikringsbransjen. I 2020 er avtalen med HannoverRe fornyet, og avtalen for bruk av det elektroniske helsevurderingssystemet Reflex forlenget.

Alle Frenedes personforsikringsrådgivere har vært igjennom påkrevd opplæringsprogram, og er nå autorisert gjennom den nye felles autorisasjonsordningen i bransjen. Mye av opplæringen foregår med e-læring og digitale verktøy. Både for egne rådgivere og for ressursene hos eierbankene, partnere og nye distributører er det avholdt en rekke digitale kurs og samlinger. I bedriftsmarkedet har selskapet

vært med på digitale arrangement med pensjon og personaldekninger som tema.

Høy kundetilfredshet og best på skadehåndtering

I den årlige bransjemålingen til EPSI Rating som ble offentliggjort i november befestet Frende sin plassering med Norges beste skadeoppgjør og Norges mest tilfredse forsikringskunder tredje året på rad, pandemien til tross. Ifølge EPSI fremstår Frende som enkle å forholde seg til, gir god verdi for pengene og presterer best når uhellet først er ute. Frende skårer spesielt godt på spørsmålet om saksbehandlingstid.

I 2020 vant Frende for fjerde gang på fem år prisen for Norges beste kundeservice i forsikring under Nord-Europas største kundeservicekonferanse. Kundeserviceprisen er en bred, årlig test gjennomført av SeeYou som de største kundesentrene i Norge er med på. Hvert kundesenter kontaktes på ulike måter av såkalte mystery shoppers. Målingen fokuserer på mottak og velkomst, kundebehandlerens løsning av problemet og totalinntrykk. De sterke resultatene er motivasjon for kunderådgiverne i Frende.

Det er gjennom året jobbet med forebygging av skader, og det er høyt fokus på kontinuerlig forbedring for å sikre gode prosesser og fornøyde kunder, både i etablering, forvaltning og skadeoppgjør.

Topp tre skadehåndtering privatmarked

Styrket kundekjennskap og smidige prosesser

På prosess-siden er det gjort vesentlig tilrettelegging for integrasjon i bankenes digitale flater. Organisasjonen er styrket for å sikre kapasitet og kompetanse for videre fokus på effektivisering og utvikling og digitalisering av smidige kundeprosesser.

Det er etablert rutiner for å styrke kundekjennskap og transaksjonskontroll, og slik redusere risiko for hvitvasking og økonomisk kriminalitet. Det er gjennom året gjort vesentlige investeringer og implementert gode løsninger som automatiserer kundetiltak.

Som forsikringsselskap er Frende pålagt å ha kundetiltak for å sikre at vi ikke blir benyttet som et ledd i å hvitvaske penger, og Frende bidrar dermed til å skape et tryggere samfunn. Arbeidet med anti-hvitvasking og terrorfinansiering i Frende har vært svært grundig, og selskapet møter alle krav i hvitvaskingsloven og Frenedes konsernpolicy. Dette gjelder i alle ledd fra kjøp til oppgjør og avslutning av avtaler. Videre er det satt i gang prosesser for forbedring og utvikling av utredningsarbeid og svikdetektering, blant annet ved hjelp av maskinlæring.

Lykkes med bærekraftig forvaltning

Det ligger en ansvarlig grunntanke til grunn for alle investeringer Frende gjør, og konsernet skal ha et betydelig innslag av bærekraftige og grønne investeringer. Konsernet skal være en aktiv pådriver for å påvirke forvaltningsmiljøene i en mer bærekraftig retning gjennom dialog og tydelige krav. Alle samarbeidende forvaltere skal forplikte seg til å integrere ESG (miljø, sosiale og styringsprinsipper) i sine investeringsanalyser og beslutninger.

Det kreves også etisk motiverte retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper som gjennom sin virksomhet har negativ effekt på miljø, klima eller samfunnsforhold. Alle strategiske målsetninger på området er nådd.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Selskapet oppnådde MNOK 962,4 i brutto premieinntekter i 2020 sammenlignet med MNOK 1004,1 i 2019. Premievolum innskuddspensjon og IPS inkluderer premie fram til salg av pensjonsportefølje til Nordea Liv. Overførte premiereserver fra andre forsikrings-selskaper utgjorde MNOK 101,6, sammenlignet med MNOK 135,4 i 2019.

Selskapet har valgt en produkt- og markedsstrategi der fornyelse av forsikringskontraktene i utgangspunktet skjer 1. januar hvert år. Dette innebærer blant annet at inntektsført andel av nytegnede premie begrenses gjennom året til den delen av premien som er opptjent fra etableringstidspunktet og til neste hovedforfall, 1. januar. Brutto premie inntektsført i 2019 ble MNOK 491 (467) på personrisikoproduktene og MNOK 34 (32) på gruppelev. Inntektsførte premier på henholdsvis innskuddspensjon og IPS fram til porteføljeoverdragelse ble MNOK 423 (489) og MNOK 11 (16).

Erstatninger, endringer i forsikringsforpliktelser og forsikringstekniske avsetninger

Erstatningskostnadene for egen regning i var MNOK 260. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 67 %, noe svakere enn fjorårets 60 %.

Risikoresultat i 2020 målt i kroner ender noe lavere enn fjoråret. Resultat fra uføredekningene innenfor de private risikodekningene er svakere enn fjoråret, med økning i antall uføresaker. Risikoresultat fra bedriftsdekningene viser klar forbedring i 2020 i forhold til fjoråret.

Frekvensutvikling i erstatningssaker er stabilisert de senere år. Det største antallet meldte saker knytter seg til barne- og ungdomsforsikring og innskuddspensjon. Disse produktene har stått for 70 % av sakene de siste årene. Målt i kroner utgjør erstatninger på barne- og ungdoms- forsikring og dødsrisikoforsikring størst beløp av betalte erstatninger, tilsvarende 50 % av selskapets samlede erstatningsutbetalinger.

Endring i premiereserven, som er nåverdien av fremtidig utbetaling av uførente/ -pensjon knyttet til innvilgete uføresaker, er MNOK 87 - tilsvarende i 2019 var MNOK 83.

Inntekter fra finansielle eiendeler

Selskapets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Plasseringsmidlene som utgjør totalt MNOK 1 754 er ved utgangen av 2020 fordelt på 76,3 % i renteportefølje inklusive 18,2 % i «hold til forfall» obligasjoner, 11,8 % i aksjefond og 11,4 % i eiendom.

Netto inntekter fra investeringer var MNOK 65,1, noe som tilsvarer en avkastning på 4,0 %. Herav var gjennomsnittlig avkastning på aksjer 12,8 % og 2,3 % på renter, mens avkastning på eiendom var 5,0 %.

Produktsammensetningen tilsier at selskapet har begrensede rentegarantier eller finansiell risiko knyttet til kundemidler. Selskapets renteresultat tilføres derfor i det alt vesentlige egenkapitalen.

Andre inntekter

Livvirksomheten har i 2020 engangsinntekter knyttet til salg og avvikling av pensjonsporteføljen, samt avvikling av tilhørende systemprosjekter på totalt MNOK 228.

Driftskostnader

Selskapets driftskostnader var MNOK 283 i 2020 (274). I årets driftskostnader er inkludert nedskrivning av restverdi system under utvikling med MNOK 21, nedskrivning i 2019 var MNOK 9.

Kostnadsnivået er stabilt, kostnadsandel inkl. nedskrivning ender på 133 % (127 %). Selskapet har fortsatt fokus på fortsatt effektivisering og automatisering av driften.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2020 MNOK 355 mot MNOK 158 i 2019. Totalresultat etter skatt var MNOK 268 mot tilsvarende MNOK 124 foregående år.

Selskapets risikoresultat ga et samlet overskudd på MNOK 130 (138). Ordinært administrasjonsresultatet før nedskrivning viste et samlet overskudd inkl. engangsinntekter på MNOK 160 (- 57), mens selskapets renteresultat ble positivt med MNOK 65 (77).

Balanse

Forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet MNOK 1 905 mot MNOK 5 903 i 2019, en reduksjon på 68 %. Reduksjon er relatert til salg av pensjonsportefølje. Forvaltningskapital for øvrig har økt 16 % i forhold til tilsvarende i 2019. Kundeporteføljen utgjør totalt MNOK 1 100 mot MNOK 5 477 i 2019. Investeringsvalgporteføljen er i sin helhet overført til Nordea, og utgjorde MNOK 4 266 i 2019, mens kollektivporteføljen utgjør MNOK 1 905 (1 211). Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 1 754 mot MNOK 1 429 i 2019, tilsvarende 23 % økning fra foregående år.

Selskapets egenkapital før foreslått utbytte utgjorde MNOK 757 ved utgangen av året, mot MNOK 489 ved utgangen av fjoråret. Dette utgjorde 39,8 % av forvaltningskapitalen mot 8,3 % i 2019.

Selskapet har ingen gjeld, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Kontantstrøm

Selskapets kontantstrøm fra driften er MNOK 307. Overskuddslikviditet plasseres løpende til andre finansielle eiendeler. Netto likviditetsendring i 2020 er positiv med MNOK 6,8.

Risikoforhold

Som forsikringsselskap er Frende eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er de største risikoene at de økonomiske tapene selskapet dekker for kundene blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Frende er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at selskapet er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkur-

ransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger.

Selskapet har prosesser (ORSA-prosessen) for å vurdere alle risikoer knyttet til virksomheten, bestemme kapitalbehovet og evnen til å etterleve kapitalkravene. Resultatet av ORSA-prosessen oppsummeres i en egen ORSA-rapport.

Solvensmarginen i Frende Livsforsikring er 171 % (163 %).

Styrets vurdering

Årsregnskapet

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllest-gjørende informasjon om virksomheten i selskapet i 2020, og om selskapets stilling ved årsskiftet.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er av vesentlig betydning for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes i å realisere selskapets forretningsmessige mål.

Selskapet hadde 58 ansatte ved utgangen av 2020, mot 66 ved utgangen av 2019. Selskapet estimerer moderat bemanningsvekst i 2021.

Arbeidsmiljøet anses som godt. I konsernet er det i 2020 registrert et sykefravær på 4,2 %, mot 3,8 % i 2019. Herav utgjør 1,9 % langtidsfravær. Sykefraværet er fordelt med 2,4 prosent på menn og 6,4 prosent for kvinner.

Det er ikke registrert skader eller ulykker i Frende. Konsernets virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for aktiviteten konsernet driver.

Mangfold, likestilling og inkludering

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og styrke mangfoldet.

Frendekonsernet har felles rekrutterings- og personalpolicy i alle selskaper. Det vises til årsberetning Frende Holding AS for redegjørelse.

Styret og ledelse

Styret består av styreleder, en representant fra aksjonærene, et eksternt styremedlem og en representant valgt av og blant de ansatte.

Ledergruppen består av syv medlemmer som møtes regelmessig.

Framtidsutsikter

Styret mener selskapet har skapt et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, og her er fortsatt et stort potensial innen livsforsikring.

Lønnsomheten er meget tilfredsstillende. Organisasjonen er spisset gjennom året for å sikre kapasitet og kompetanse i selskapets kjerneområder, med fokus på effektivisering og utvikling av smidige kundeprosesser gjennom digitalisering.

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte, og eier- og distribusjonsbankene spesielt, for godt samarbeid.

Innsatsviljen har gitt inspirasjon som selskapet håper kan videreføres inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende foreslår følgende disponering av årets overskudd på MNOK 268,3:

Utbytte	MNOK 246,5
Konsernbidrag	MNOK 16,1
Overført til annen egenkapital	MNOK 5,7

Det overføres MNOK 13,1 fra risikoutjevningfond for inndeckning av risikounderskudd.

Selskapet hadde ved årsskiftet MNOK 218,7 i fri egenkapital.

Vegar Styve
styreleder

Anne-Grethe Knudsen
nestleder

Knut Ravnå

Stian Osa
ansattvalgt

Elin Sture Næss
daglig leder

Bergen, 17. mars 2021

Årsberetningen er signert elektronisk

Resultatregnskap

Beløp i tusen

	Note	2020	2019
Teknisk regnskap for livsforsikring			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	1, 2	962 373	1 004 111
- Avgitte gjenforsikringspremier		9 829	-1 292
Overført premiereserve fra andre forsikringselskaper	1, 2, 21	101 588	135 425
Sum premieinntekter for egen regning		<u>1 073 790</u>	<u>1 138 243</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter		11 632	15 314
Verdiendring på investeringer		18 244	33 355
Realisert gevinst og tap på investeringer		9 219	11 847
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1, 2, 9, 10, 11	<u>39 094</u>	<u>60 518</u>
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Verdiendringer på investeringer/Realisert gevinst og tap på investeringer	1, 2	<u>65 713</u>	<u>492 550</u>
Andre forsikringsrelaterte inntekter			
Provisjonsinntekter	1, 2	11 371	13 818
Andre forsikringsrelaterte inntekter	3	227 600	-
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter		<u>238 971</u>	<u>13 818</u>
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger			
Brutto		170 719	165 028
- Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	17	-11 578	-15 049
Endring i erstatningsavsetninger			
Brutto	17	30 237	17
- Endring av gjenfors. andel av erstatningsavsetninger	17	33 337	39 949
Overføring av premiereserve til andre forsikringselskaper	22	4 742 699	83 439
Sum erstatninger	1, 2	<u>4 965 413</u>	<u>273 383</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser- kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve		86 523	82 678
Fra (til) premiereserve, brutto	17	-	-
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven		-14 126	-22 327
Endring i kursreguleringsfond		20	6 880
Endring tilleggsavsetning		282	6 539
Endring i teknisk avsetning for skadeforsikringsvirksomheten	17	4 390	3 533
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	1, 2	<u>77 088</u>	<u>77 303</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser- investeringsvalgportefølje			
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg		-4 236 855	938 952
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	4	101 680	101 437
Forsikringsrelaterte adm. kostnader	4, 6, 8, 13	180 923	172 086
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	1, 2	<u>282 602</u>	<u>273 523</u>
Resultat av teknisk regnskap		<u>329 320</u>	<u>141 969</u>
Ikke teknisk regnskap for livsforsikring			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter		7 731	4 040
Verdiendring på investeringer		12 126	8 799
Realisert gevinst og tap investeringer		6 127	3 125
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	1, 2, 9, 10	<u>25 985</u>	<u>15 965</u>
Andre inntekter	21	54	54
Resultat av ikke-teknisk regnskap	1, 2	<u>26 039</u>	<u>16 019</u>
Resultat før skattekostnad		<u>355 359</u>	<u>157 988</u>
Skattekostnad	7	86 233	34 417
Resultat før andre resultatkomponenter		<u>269 126</u>	<u>123 570</u>
Andre resultatkomponenter			
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsytelser		-1 043	51
Skatt på andre resultatkomponenter		261	-13
TOTALRESULTAT		<u>268 344</u>	<u>123 608</u>

Balanse

Beløp i tusen

EIENDELER	Noter	31.12.2020	31.12.19
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	13	7 106	12 921
Sum immaterielle eiendeler		<u>7 106</u>	<u>12 921</u>
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9, 10	127 213	53 810
Finansielle eiendeler til virkelig verdi		-	-
Aksjer og andeler	9, 10	82 533	28 404
Renteplasseringer	9, 10	407 035	183 638
Eiendomsfond	9, 100	80 086	32 203
Plasseringsmidler bank	9, 10	3 371	279
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>573 025</u>	<u>244 524</u>
Sum investeringer		<u>700 238</u>	<u>298 334</u>
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring		1 067	6 654
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	20	25 678	37 592
Fordring på konsernselskap	12	35 000	35 000
Andre fordringer		105	-
Sum fordringer		<u>61 850</u>	<u>79 247</u>
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	13	1 121	1 960
Eiendom	13	3 547	3 757
Kasse, bank	5	27 476	27 791
Eiendeler ved skatt	7	-	-
Sum andre eiendeler		<u>32 145</u>	<u>33 507</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3 911	2 756
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		<u>805 251</u>	<u>426 766</u>
Eiendeler i kundeporteføljen			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	9, 10, 11	191 395	203 974
Finansielle eiendeler til virkelig verdi		-	-
Aksjer og andeler	9, 10, 11	124 172	107 667
Renteplasseringer	9, 10, 11	612 390	696 102
Eiendomsfond	9, 10, 11	120 491	122 069
Plasseringsmidler bank	9, 10, 11	5 072	1 057
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi		<u>862 125</u>	<u>926 895</u>
Sum investeringer		<u>1 053 520</u>	<u>1 130 869</u>
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen	17	46 315	79 652
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	9, 10, 11	-	4 266 127
Aksjer, andeler og bankplasseringer			
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		<u>-</u>	<u>4 266 127</u>
Sum eiendeler i kundeporteføljene		<u>1 099 834</u>	<u>5 476 647</u>
SUM EIENDELER		<u>1 905 087</u>	<u>5 903 413</u>

Balanse fortsetter

Beløp i tusen

EGENKAPITAL OG GJELD	Noter	31.12.2020	31.12.19
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital			
Aksjekapital (1.750.000 aksjer pål. 100,-)		175 000	175 000
Overkursfond		-	-
Annen innskutt egenkapital		35 000	35 000
Sum innskutt egenkapital		<u>210 000</u>	<u>210 000</u>
Opptjent egenkapital			
Fond			
Risikoutjevningfond		62 503	75 567
Garantiavsetning		3 500	3 500
Annen opptjent egenkapital		218 660	199 877
Sum opptjent egenkapital		<u>284 662</u>	<u>278 943</u>
Sum egenkapital	14, 15, 16	<u>494 662</u>	<u>488 943</u>
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve	17	469 007	485 361
Tilleggsavsetning	16	5 792	7 640
Kursreguleringsfond		6 900	6 880
Erstatningsavsetning		493 850	526 231
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		28 161	30 345
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte		<u>1 003 709</u>	<u>1 056 457</u>
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje			
Premiereserve	17	-	4 266 127
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt inv. portefølje		<u>-</u>	<u>4 266 127</u>
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	7 304	5 537
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	7	81 796	39 079
Forpliktelser ved utsatt skatt	7	7 668	8 900
Sum avsetning for forpliktelser		<u>96 768</u>	<u>53 517</u>
Forpliktelser			
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring			-
Skyldig utbytte/konsernbidrag	18	268 000	-
Gjeld i forbindelse med direkte forsikring		-	-
Gjeld til konsernselskap		-	-
Andre forpliktelser	18, 21	19 317	15 533
Sum forpliktelser		<u>287 317</u>	<u>15 533</u>
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter	19	22 629	22 836
Sum egenkapital og forpliktelser		<u>1 905 087</u>	<u>5 903 413</u>

* Årsregnskap signeres elektronisk.

Bergen, 17.mars 2021

 Vegar Styve
styreleder

 Anne-Grethe Knudsen
nestleder

Knut Ravnå

 Stian Osa
ansattvalgt

 Elin Sture Næss
daglig leder

Endring i egenkapital

Beløp i tusen

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Avsetning til garantiordningen	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.19	175 000	35 000	65 845		89 491	365 335
Risikoutjevningssfond årets endring			9 722		-9 722	
Garantiavsetning				3 500	-3 500	
Årets resultat					123 569	123 569
Andre resultatkomponenter					38	38
Mottatt konsernbidrag						
Egenkapital pr. 31.12.19	175 000	35 000	75 567		199 877	488 942
Egenkapital pr 01.01.2020	175 000	35 000	75 567	3 500 000	199 877	488 942
Risikoutjevningssfond årets endring			-13 064		13 064	-
Garantiavsetning				-	-	-
Årets resultat					269 126	269 126
Andre resultatkomponenter					-783	-783
Avgitt konsernbidrag					-16 125	-16 125
Utbytte		-			-246 500	-246 500
Egenkapital pr. 31.12.20	175 000	35 000	62 503	3 500 000	218 660	494 662

Kontantstrøm

Beløp i tusen

	31.12.20	31.12.19
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalt til premier	601 843	692 954
Netto kontantstrøm reassuranse	47 448	-25 652
Provisjonsinntekter/andre inntekter	238 971	13 818
Bankrenter/ renter rentepapirer	19 363	19 354
Realisert gevinst	15 346	14 972
Andre inntekter	54	54
Utbetalte erstatninger	317 340	248 467
Betalt skatt	39 114	3 060
Forsikringsrelaterte driftskostnader	253 873	255 771
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	312 699	208 203
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Investert i Fondsandeler	287 079	202 815
Netto investert i driftsmidler	666	730
Netto investert i immaterielle eiendeler	18 162	7 264
	-305 906	-210 810
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte	-	-
	-	-
Netto likviditetsendring	6 793	-2 607
Likviditetsbeholdning 01.01	29 126	31 733
Likviditetsbeholdning 31.12	35 919	29 126

Kontantstrømanalyse viser endring i innestående på bank drift og plasseringskonti i 2020.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Frende Livsforsikring AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap og Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenligningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Endring i regnskapsprinsipper/ omarbeiding sammenlikningstall

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2020 som har vesentlig betydning for regnskapet.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Premie omfatter både spareelement og forsikringselement. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassuran dørenes andel av netto risikoelement i forsikringspremien. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie.

Overføring av premiereserve (flytting) i livsforsikring

Flytting kommer frem av regnskapslinjene "Overføring av premiereserve fra andre forsikrings-selskaper". Innregning i resultatet skjer ved overføring av risiko, - på samme tidspunkt reduseres/ økes premiereserven i forsikringsfondet tilsvarende.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter erstatningsbeløp på risikodekningene som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne, men ikke meldte skader (IBNR).

Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger og av erstatningsavsetninger omfatter reassurandørs andel.

Porteføljeoverdragelse

Pensjonsportefølje er i 2020 overdratt til Nordea Liv. Alle endringer i premiereserve og pensjonskapital mv skal resultatføres.

Porteføljeoverdragelser regnskapsføres som overføring av premiereserve (flytting). Overdragende selskap resultatfører virkelig verdi av overførte midler under - Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv fra andre forsikringsforetak/pensjonskasser. Reduksjon av premiereserve inntektsføres i resultatpost Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Almennelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fra regnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den

finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Frende Livsforsikring AS har finansielle eiendeler og disse klassifiseres etter følgende kategorier etter IAS 39:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinnregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Investeringer som holdes til forfall

I denne kategorien inngår finansielle eiendeler med fast forfall, som selskapet har en positiv intensjon om å holde til forfall, og som ved førstegangsinnregning ikke identifiseres som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Investeringer holdt til forfall er klassifisert som ut finansielle eiendeler, og måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i Frende Livsforsikring AS er i det alt vesentlige instrument som er notert i et aktivt marked.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdifall av den enkelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler. Ved vurderingen av om det foreligger verdifall legges det vekt på hvorvidt utsteder har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, om det er sannsynlig at utsteder går konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller om det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med henholdsvis opprinnelig effektiv rente (for eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (for eiendeler med flytende rente).

Tap for verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelseskost inkludert direkte eksterne kostnader for å ta programvaren i bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som immateriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillingsdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke

lenger er til stede. Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tilsier at verdi ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbligående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Eierbenyttet eiendom

Selskapet eier en fritidseiendom på Geilo som brukes som firmahytte. Eiendommen er innregnet og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16. Eiendommen er balanseført til anskaffelseskost og avskrives over forventet levetid.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve beregnes i samsvar med Forsikringsvirksomhetsloven. Premiereserve utgjør kontantverdien av selskapets forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Dette tilsvarer summen av de beløp som er ført på forsikrings-takernes konti, samt avsatte premiereserver (ikke opptjent premie) på rene risikodekninger.

Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR). Erstatningsavsetning skal bare inneholde midler som ville kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet. Erstatningsavsetning på skaderelaterte produkter er inklusive avsetning for indirekte skadebehandlingskostnader.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet er definert i norsk forsikringslovgivning, og er knyttet til premiereserven sin andel av kollektivporteføljen som et ufordelt, felles kundefond.

Kursreguleringsfondet tilsvarer urealiserte gevinster

på finansielle eiendeler knyttet til premiereserven sin andel av den kollektive porteføljen.

Tilleggsavsetning

Tilleggsavsetning er tildelt avtaler kundeavtaler med premiereserve, og kan anvendes til å dekke akastningsunderskudd basert på avkastning på premiereserven sin andel av kollektiv porteføljen i intervallet null opp til beregningsrenten. En eventuell negativ finansavkastning må dekkes av foretakets egenkapital.

Øvrig avsetning omfatter administrasjonsavsetning.

Annen opptjent egenkapital

Risikoutjevningfondet i livsforsikring kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve som gjelder risiko knyttet til person. Risikoutjevningfondet i balansen tilsvarer halvparten av årets samlede overskudd på risikoresultat frigjort ved reaktivering. Risikoutjevningfondet er balanseført brutto.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp.

I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med IAS19R, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) bokføres over resultatet under andre resultatkomponenter. Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene samt justering for eventuelle planendringer.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 25 % av midlertidige forskjeller som eksisterer

mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, og bruk av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Estimatene baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre

faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Den vesentligste risiko er knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet. Det vil videre være risiko til fastsettelse av estimater både for meldte skader (RBNS) og ikke meldte skader (IBNR).

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er til stede.

Noter til årsregnskapet

Note 1: Resultat i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Grupplivs forsikring	Kollektiv pensjonsforsikring	Individuellrente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2020	Sum 2019
Premieinntekter								
Forfalt premie, brutto	204 141	34 983	423 121	202 279	11 062	86 788	962 373	1 004 111
- Avgitte gjensikringspremier	-466	-78	11 034	-439	-25	-198	9 829	-1 292
Mottatt premiereserve fra andre			101 588				101 588	135 425
Sum premieinntekter for egen regning	203 675	34 905	535 743	201 840	11 037	86 590	1 073 790	1 138 244
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen								
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	4 024	676	1 765	3 770	196	1 201	11 632	15 314
Verdiendringer på investeringer/Realisert gevinst og tap på investeringer	9 499	1 596	4 168	8 900	463	2 836	27 462	45 202
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	13 523	2 273	5 934	12 670	658	4 037	39 094	60 516
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen								
Verdiendring på investeringer	-	-	65 713	-	-	-	65 713	492 550
Andre forsikringsrelaterte inntekter								
Provisjonsinntekter/andre inntekter	-	-	238 971	-	-	-	238 971	13 818
Erstatninger								
Utbetalte erstatninger, brutto	51 579	14 452	38 683	34 738	2 416	28 850	170 719	164 895
- Gjensikringsandel av utbetalte erstatninger	-	-4 567	-	-1 594	-617	-4 800	-11 578	-15 049
Endringer i erstatningsavsetninger, brutto	-1 517	-5 163	729	22 673	4 414	9 101	30 237	17
- Endring av gjensfors. andel av erstatningsavsetninger	90	6 394	5 923	6 320	2 262	12 348	33 337	39 949
Overføring av premiereserve til andre			4 583 414	159 285			4 742 699	83 439
Sum erstatninger	50 151	11 116	4 628 749	221 422	8 475	45 499	4 965 413	273 251
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelseskontraktfastsatte forpliktelser								
Endring premiereserve, brutto	-294	-	991	86 111	-22	-263	86 523	82 678
Endring gjensikringsandel av premiereserven	-	-	-	-14 126			-14 126	-22 327
Endring kursreguleringsfond			-1 421	1 441			20	6 880
Endring tilleggsavsetning			62	262			262	6 539
Endring andre avsetninger			4 328				4 390	3 533
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelseskontraktfastsatte forpliktelser	-294	-	-369	78 037	-22	-263	77 089	77 303
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsesinvesteringsvalgporteføje								
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg			-4 077 569	-159 285			-4 236 855	939 085
Forsikringsrelaterte driftskostnader								
Salgskostnader	36 637	2 135	10 970	35 339	1 833	14 765	101 680	101 437
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader	48 481	20 792	42 054	51 392	2 278	15 927	180 924	172 086
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	85 119	22 927	53 023	86 731	4 111	30 692	282 603	273 523
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen								
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2 674	449	1 173	2 506	130	798	7 731	4 040
Verdiendringer på investeringer/Realisert gevinst og tap på investeringer	6 314	1 061	2 770	5 916	307	1 885	18 253	11 925
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	8 988	1 511	3 944	8 421	438	2 683	25 985	15 965
Andre inntekter	19	3	8	17	1	6	54	54
Resultat før skattekostnad	91 228	4 648	246 480	-3 957	-430	17 387	355 359	157 987
Skattekostnad	22 138	1 128	59 812	-960	-104	4 219	86 233	34 417
Resultat før andre resultatkomponenter	69 090	3 520	186 668	-2 996	-326	13 168	269 126	123 569
Andre resultatkomponenter								
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonstelsler	-413	-73	-52	-380	-18	-108	-1 043	51
Skatt på andre resultatkomponenter	103	18	13	95	4	27	261	-13
TOTALRESULTAT	68 781	3 465	186 629	-3 281	-339	13 087	268 344	123 608

Note 2: Resultatanalyse (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Gruppelivs forsikring	Kollektiv pensjonsforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2020	Sum 2019
Finansinntekter & andre inntekter	22 530	3 786	9 886	21 108	1 097	6 726	65 133	76 535
Renteresultat	22 530	3 786	9 886	21 108	1 097	6 726	65 133	76 535
Risikopremie	132 729	26 964	33 355	132 474	7 139	56 514	389 174	374 265
Erstatninger	49 768	9 289	17 634	139 768	6 830	37 688	260 978	218 969
Netto gjenforsikring	556	1 905	-5 111	-8 961	1 670	7 746	-2 196	3 864
Risikoresultat før andre avsetninger	82 405	15 770	20 831	1 667	-1 361	11 079	130 392	151 432
Kursreguleringsfond	-	-	-1 421	1 441	-	-	20	6 880
Tilleggsavsetning	-	-	-	282	-	-	282	6 539
Risikoresultat inkl andre avsetninger	82 405	15 770	22 253	-56	-1 361	11 079	130 090	138 013
Administrasjonspremie netto	71 412	8 019	33 473	61 060	3 923	30 274	208 161	206 677
Andre inntekter	-	-	238 971	-	-	-	238 971	13 818
Administrasjonsavsetning	-	-	62	4 328	-	-	4 390	3 533
Driftskostnader	85 119	22 927	53 023	86 731	4 111	30 692	282 603	273 523
Administrasjonsresultat	-13 707	-14 908	219 359	-29 999	-188	-418	160 139	-56 562
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	91 228	4 648	251 497	-8 947	-452	17 387	355 359	157 988
Andre kostnader	413	73	52	380	18	108	1 042	-51
Totalresultat før skatt	90 815	4 575	251 445	-9 327	-469	17 280	354 319	158 041

2020 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	11 972	35	3 655	-	4 263
Antall i avgang	9 890	30	2 910	156	2 443
Nytegnet premie pr bransje	16 150	1 800	7 715	-	3 673

Pensjonsportefølje med tilknyttede risikodekninger er solgt til Nordea høsten 2020.

2019 Tilgang / avgang

	Dekninger	Avtaler	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	15 864	46	715	4 247	-	4 716
Antall i avgang	14 017	54	547	3 450	173	2 856
Nytegnet premie pr bransje	18 125	-	49 500	3 600	-	275

Note 3: Andre forsikringsrelaterte inntekter

Under andre forsikringsrelaterte inntekter er provisjonsinntekter knyttet til investeringsvalgportefølje fram til overdagelse, i tillegg til engangseffekter som følge av salg og avvikling av pensjonsporteføljen.

Note 4: Spesifikasjon av forsikringsrelaterte driftskostnader (beløp i tusen)

Salgskostnader	Note	31.12.20	31.12.19
Provisjoner		95 549	96 182
Øvrig salgskostnad		2 634	2 352
Reklame og merkeknader		3 496	2 903
		<u>101 680</u>	<u>101 437</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Lønn og sosiale knader	5, 7	90 013	94 998
Lokalknader		8 114	8 967
IT knader		33 100	27 947
Honorarer og leide tjenester		13 547	13 547
Diverse kontorknader		10 460	12 142
Nedskrivning system under utvikling		20 925	8 833
Avskrivninger	12	4 764	5 651
		<u>180 924</u>	<u>172 086</u>
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		<u>282 603</u>	<u>273 523</u>
Provisjon omfatter kun provisjon til eksternt distribusjonskorps.	=		
Antall ansatte ved årsskiftet		58	66
Antall årsverk ved årsskiftet		82	94
Gjennomsnitt antall årsverk i året		88	91
<u>Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)</u>			
Lovpålagt revisjon		454	611
Skatterådgivning		-	-
Andre tjenester utenfor revisjonen		-	91
		<u>454</u>	<u>702</u>

Note 5 Bundne midler

Pr 31.12.20 hadde selskapet kr. 2 627 i bankinnskudd skattetrekk.

Note 5: Bundne midler

Pr 31.12.20 hadde selskapet kr. 2 627 i bankinnskudd skattetrekk.

Note 6: Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (beløp i tusen)

Selskapsledelse	Lønn	Opptjente pensjonsrettigheter - innbetalt innskuddspensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Vegar Styve, konsernsjef (formelt ansatt i Frende Holding)	2 376	1 090	165	230
Andre ledende ansatte				
Erik Bjordal**	1 652	419	115	208
Elin Sture Næss**(daglig leder Frende Liv)	1 434	348	100	249
Tor Olav Langeland*(daglig leder Frende Skade)	1 719	486	119	215
Hallvard Natvik*	1 583	431	110	247
Marius Fredheim	1 368	125	82	160
Anne Therese Vonheim*	1 443	277	94	218

* Formelt ansatt i Frende Skade

**Formelt ansatt i Frende Liv

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe. Konsernsjef er formelt ansatt i Frende Holding.

Vedrørende pensjonsytelser vises til note 7.

Konsernsjef og overnevnte ledende ansatte har avtale om 12 måneders etterlønn ut over oppsigelsestiden på 6 måneder ved oppsigelse fra selskapets side.

	Honorar mottatt fra selskapet	Honorar mottatt i morselskap	Honorar mottatt i søsterselskap
Styret			
Vegar Styve, styrets leder	21		21
Anne Grethe Knudsen	17		
Knut Ravnå	34		
Stian Osa (ansattrepresentant)	17	165	

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende Livsforsikring AS eller andre selskaper i konsernet.

Medlemmer av konsernets Risiko og Revisjonsutvalg har mottatt kr. 25 000 i honorar i 2020. Medlemmer har i 2020 vært Jan Erik Kjerpeseth, Geir Bergskaug og Anne-Grethe Knudsen

Note 7: Skattekostnad (beløp i tusen)

Årets skattekostnad fordeler seg på:	31.12.20	31.12.19	
Betalbar skatt i balansen	87 205	39 079	
For mye/ for lite avsatt skatt tidligere år	-	-3 673	
Sum betalbar skatt	87 205	35 406	
Endring utsatt skattefordel	-1 233	-976	
Sum skattekostnad	85 972	34 430	
Beregning av årets skattegrunnlag:			
Totalresultat før skatt	354 315	158 037	
Permanente forskjeller:			
Ikke fradagsberettigede kostnader	-	-	
Realisert/ urealisert under fritaksmetoden	-10 426	-5 624	
Avsetning risikoutjevningfond	-	-	
Endring midlertidige forskjeller	4 930	3 905	
Årets skattemessige overskudd (underskudd)	-	-	
Grunnlag betalbar skatt	348 820	156 318	
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	87 205	39 079	
For mye avsatt skatt tidligere år	-34		
Skattevirkning av konsernbidrag	-5 375		
Betalbar skatt i balansen	81 796		
Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler	31.12.20	Endring 2020	31.12.19
Varige driftsmidler	-	-	-
Pensjonsforpliktelser	-	-	-
Avsetning kostnad	-7 400	6 400	-1 000
Urealisert verdiendring finansielle eiendeler (selskapsporteføljen)	13 796	-8 756	5 039
Tbf sikkerhetsavsetning 01.01.2016	4 226	604	4 830
Gevinst og tapskonto	20 049	6 683	26 732
	30 671	4 930	35 602
Utsatt skatt (25 %)	-7 668	-1 233	-8 900
Effektiv skattesats fremkommer som følger	31.12.2020	31.12.2019	
Resultat før skattekostnad	354 315	158 037	
Beregnet skattekostnad basert på nominell sats	88 579	39 509	
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-2 606	-1 406	
For lite / mye kostnadsført tidligere år		-3 673	
Avvik driftsmidler		-	
Skattekostnad	85 972	34 431	

Note 8: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Livsforsikring AS (beløp i tusen)
Ytelsesplan i usikrede ordninger

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G. Selskapet har også avtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift. Den usikrede driftsordningen omfatter totalt 3 personer.

Aktuarielle beregninger

Alle pensjonsordningene er behandlet etter IAS 19R. Det vil si at estimatavvik umiddelbart amortiseres og føres mot utvidet resultat. Aktuarberegningene er utført av aktuarer i NIP.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Per 31.12.2020 hadde selskapet 59 ansatte. Det er betalt totalt tkr 3 782 i innskuddspremie for 2020.

Netto pensjonskostnad	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	500	495
Netto rentekostnader	107	106
Avkastning på pensjonsmidler	-	0
Periodisert arbeidsgiveravgift/ finansskatt	116	115
Netto resultatført pensjonskostnad	<u>723</u>	<u>716</u>
Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger	2020	2019
Pensjonsforpliktelse 01.01	5 537	4 872
Resultatført pensjonskostnad	723	716
Estimatavvik ført mot utvidet resultat	1 043	-51
Netto pensjonsforpliktelse	<u>7 304</u>	<u>5 537</u>
Samlet pensjonsforpliktelse balanseført	<u>7 304</u>	<u>5 537</u>
Økonomiske forutsetninger:	31.12.20	31.12.19
Forventet avkastning på fondsmidler	1,70 %	1,80 %
Diskonteringsrente	1,70 %	2,25 %
Årlig lønnsvekst	2,25 %	2,25 %
Årlig økning i G	2,00 %	2,00 %
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0%/ 1,5%	0,70 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,0 %
Aktuarielle forutsetninger:		
Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8 %	0-8 %
Uttakstilbøylighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i. a.	i. a.
Lineær opptjening		
Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU

Note 9: Finansielle eiendeler (beløp i tusen)

Kollektiv porteføljen					
		31.12.20		31.12.19	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost					
Investeringer som holdes til forfall		191 395	197 379	203 974	205 116
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
Aksjer og andeler		124 172	124 172	107 667	107 667
Obligasjoner, rentefond		612 390	612 390	696 102	696 102
Eiendomsfond		120 491	120 491	122 069	122 069
Bankplasseringer					
Plasseringsmidler bank		5 072	5 072	1 057	1 057
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi		862 125	862 125	926 895	926 895
Sum finansielle eiendeler kollektiv portefølje		1 053 520	1 059 504	1 130 869	1 132 010
					Selskapsporteføljen
		31.12.20		31.12.19	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost					
Investeringer som holdes til forfall		127 213	131 191	53 810	54 111
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
Aksjer og andeler		82 533	82 533	28 404	28 404
Obligasjoner, rentefond		407 035	407 035	183 638	183 638
Eiendomsfond		80 086	80 086	32 203	32 203
Bankplasseringer					
Plasseringsmidler bank		3 371	3 371	279	279
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi		573 025	573 025	244 524	244 524
Sum finansielle eiendeler selskapsportefølje		700 238	704 216	298 334	298 635
					Totalt
		31.12.20		31.12.19	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost					
Investeringer som holdes til forfall		318 608	328 570	257 784	259 227
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
Aksjer og andeler		206 705	206 705	136 070	136 070
Obligasjoner, rentefond		1 019 425	1 019 425	879 740	879 740
Eiendomsfond		200 577	200 577	154 272	154 272
Bankplasseringer					
Plasseringsmidler bank		8 443	8 443	1 336	1 336
Sum finansielle eiendeler virkelig verdi		1 435 150	1 435 150	1 171 418	1 171 418
Sum finansielle eiendeler		1 753 758	1 763 721	1 429 203	1 430 645

Note 9 fortsetter

Kollektiv / Selskapsporteføljen	31.12.20
Aksjefond	
Nordea 1 Emerging Stars Ec. Fund	14 394
Nordea Nordic Small Cap Growth	20 554
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	33 858
Nordea 2 Global Opp. Eq Fund	16 053
Nordea1-Global Climate and Env BI	5 083
AKO Global Long-Only	14 847
Ardevora Global Long-only Equity	10 236
SGA Global Equity Growth Fund Class	15 794
Genesis Emerging Markets Investment Company	8 298
Storebrand Global ESG Pluss Valutasikret	24 077
Storebrand Aksje innland	5 233
DnB Grønt Norden	14 935
Derivater	2 408
Alfred Berg Aktiv	6 424
Diverse mindre investeringer	14 510
	<u>206 705</u>
Pengemarkedsfond / Obl. fond	
Pareto Fond	18 209
Holberg Kreditt	25 217
Danske Invest Euro High Yeld Oblig	17 253
DNB Global Credit	23 672
DNB High Yield	62 138
DnB Global High Grade	23 835
DNB Low Carbon Credit E	47 347
	<u>217 671</u>
Eiendomsfond	
Aberdeen Eiendomsfond Norge I	100 889
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	63 597
Union Core Real estata Fund	27 057
Pareto Eiendomsfelleskap	9 034
	<u>200 577</u>
Rentepapirer	
Rentepapirer til virkelig verdi	810 197
Rentepapirer til amortisert kost	318 608
	<u>1 128 805</u>
Sum finansielle eiendeler	<u>1 753 758</u>

Virkelig verdi for fondene er fondskurser per 31.12.20.
Selskapsporteføljen og kollektiv porteføljen har felles forvaltning.

Note 9 fortsetter
Rentepapirer - fordeling per sektor

Sektor	31.12.20
Stat- / statsgaranterte	2,9 %
Boligkredittforetak	12,0 %
Kommune / fylke	5,4 %
Bank / Finans	38,1 %
Industri	41,6 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31.12.20
AAA	9,9 %
AA	15,8 %
A	38,7 %
BBB	25,2 %
BB	1,4 %
B	0,7 %
CCC eller lavere	0,4 %
Ikke ratet	8,0 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31.12.20
Ferde AS	3,4 %
SpareBank 1 SMN	2,9 %
Sparebanken Sør	2,9 %
Entra ASA	2,5 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	2,4 %
Danske Bank A/S	2,4 %
Statnett SF	2,3 %
Eidsiva Energi AS	2,3 %
BN Bank ASA	2,3 %
Bustadkreditt Sogn og Fjordane	2,2 %
Sum	25,4 %

Investeringsvalgporteføljen

Aksjefond	31.12.20	31.12.19
DNB GLOBAL (I) IBP		80 916
DNB NORDEN (IV) IBP		36 386
DNB NORGE (I) IBP		3 271
HOLBERG GLOBAL IBP		65 452
HOLBERG NORDEN IBP		34 613
HOLBERG NORGE IBP		28 142
HOLBERG RURIK		6 434
KLP AKSJEGLOBAL INDEKS IV IBP		1 454 762
KLP AKSJENORGE IBP		7 495
ODIN EUROPA IBP		344 692
ODIN NORDEN IBP		23 784
ODIN NORGE IBP		202 855
ODIN GLOBAL IBP		13 361
SKAGEN GLOBAL (IBP)		197 737
SKAGEN KON-TIKI (IBP)		39 016
SKAGEN VEKST (IBP)		64 027
Øvrige fond		12 933
	-	2 615 876
Pengemarkedsfond/ Obl. fond		
DNB OBLIGASJON 20 (I) IBP		94 659
DNB Aktiv Rente		11 809
HOLBERG LIKVIDITET IBP		20 767
SKAGEN AVKASTNING (IBP)		66 250
Øvrige fond		1 919
	-	195 404
Sum Fondsplasseringer	-	2 811 280
Bankplassering		1 454 847
Totalt investeringsvalgporteføljen	-	4 266 126

Pensjonsporteføljen er sin helhet overført til Nordea Liv i 2020.

Note 9 fortsetter

Netto inntekter finansielle instrumenter	31.12.20	31.12.19
Renteinntekter/ omkostninger bankinnskudd/valutatap	-1 435	446
Verdiendring aksjefond	20 873	22 115
Realisert gevinst / tap aksjefond	6 447	4 464
Renter obligasjoner holdt til forfall	5 899	6 294
Nedskrivning obligasjoner holdt til forfall	-578	-911
Renter på rentefond / obligasjoner	12 860	12 614
Realisert gevinst/ tap obligasjoner holdt til forfall	2 883	1 976
Verdiendring rentefond/ obligasjoner	440	16 121
Realisert gevinst / tap rentefond	9 973	2 611
Verdiendring derivater	2 080	694
Realisert gevinst/ tap derivater	-2 222	-67
Verdiendring eiendomsfond	7 554	4 136
Realisert gevinst / tap eiendomsfond	305	5 989
Sum inntekter finansielle instrumenter	<u>65 079</u>	<u>76 481</u>

Fordelt i resultatet:

Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	39 094	60 516
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	<u>25 985</u>	<u>15 965</u>
	<u>65 079</u>	<u>76 481</u>

	31.12.20		31.12.19	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Selskapsporteføljen / Kollektivporteføljen				
Obligasjoner holdt til forfall- amortisert kost	318 608	328 570	257 784	259 227
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	1 435 150	1 435 150	1 171 418	1 171 418
- Herav fair value option	1 435 150	1 435 150	1 171 418	1 171 418
	<u>1 753 758</u>	<u>1 763 721</u>	<u>1 429 203</u>	<u>1 430 645</u>
Investeringsvalgporteføljen				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	-	4 266 127	4 266 127
- Herav fair value option	-	-	4 266 127	4 266 127
	-	-	<u>4 266 127</u>	<u>4 266 127</u>

Verdsettelsesteknikker finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Kategori	Selskaps- portefølje/ Kollektiv- portefølje
I	430 835
II	803 738
III	<u>200 577</u>
	1 435 150
I	30 %
II	56 %
III	<u>14 %</u>
	100 %

- I Kvoterte priser i aktive markeder
- II Verdsettelsesteknikker (observerbar input)
- III Verdsettelsesteknikker (ikke observerbar input)

Note 9 fortsetter
Klassifisering av finansielle instrumenter

EIENDELER	Virkelig verdi over resultatet	Amortisert kost	Lån og fordringer	Ikke finansielle eiendeler/gjeld	Sum
Eiendeler i selskapsporteføljen					
Aksjer og andeler	82 533				82 533
Renteplasseringer	407 035	127 213			534 248
Eiendomsfond	80 086				80 086
Plasseringsmidler bank	3 371				3 371
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring			1 067		1 067
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger			25 678		25 678
Fordring på konsernselskap			35 000		35 000
Andre fordringer			4 016		4 016
Anlegg og utstyr				11 774	11 774
Utsatt skattefordel				-	0
Kasse, bank			27 476		27 476
Eiendeler i kundeporteføljen					
Investeringer i kollektivporteføljen					
Aksjer og andeler	124 172				124 172
Renteplasseringer	612 390	191 395			803 785
Eiendomsfond	120 491				120 491
Plasseringsmidler bank	5 072				5 072
Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning i kollektivporteføljen				46 315	46 315
Sum eiendeler	1 435 150	318 608	93 237	58 089	1 905 087
GJELD					
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser					
Premiereserve				469 007	469 007
Tilleggsavsetning				5 792	5 792
Kursreguleringsfond				6 900	6 900
Erstatningsavsetning				493 850	493 850
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten				28 161	28 161
Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje					
Premiereserve				-	0
Forpliktelser					
Pensjonsforpliktelser				7 304	7 304
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring					0
Betalbar skatt				81 796	81 796
Forpliktelse ved utsatt skatt				7 668	7 668
Konserngjeld				-	0
Andre forpliktelser				19 317	19 317
Avsatt utbytte				268 000	268 000
Andre påløpte kostnader og ikke mottatte inntekter				22 629	22 629
Sum gjeld	-	-	-	1 410 422	1 410 422

Note 10: Risikostyring

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko består av risikoen for at fremtidig, definert hendelse som selskapet har forpliktet seg til å yte økonomisk vederlag for, inntreffer. Innen livsforsikring er de vesentlige forsikringsrisikoer knyttet til dødsfall og uførhet.

Selskapets forsikringsvirksomhet omfatter innskuddspensjon, gruppeliv og personforsikring.

Innskuddspensjon er pensjonsavtaler der det enkelte medlem bærer den finansielle risikoen. Forsikringsrisiko omfatter dekning for innbetalt beløp fram til nådd pensjonsalder.

Forsikringsrisiko overvåkes gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Risiko reduseres også via reassuranseavtaler i form av kvotekontrakter.

For å redusere forsikringsrisiko ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risikoprodukter en helsevurdering av forsikrede.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammene for den strategiske aktivaallokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedsrentene. Frende styrer renterisikoen gjennom rammene knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2020 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 1,8 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittisiko

Kredittisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammene knyttet til renteporteføljenes kreditturasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte motparter, rammene knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2020 omlag 7,0 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med invest-

ering i nordiske høyrente obligasjoner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift.

Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til

enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin investeringsportefølje består utelukkende av likvide papirer og fondsplasseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov.

Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Kredittrisiko forsikringsvirksomheten

Aldersfordeling fordringer forsikring	Sum	Ikke forfalt	< 30 dager	30-90 dager	> 90 dager
Fordringer, direkte forsikring	1 067	50	1 017	-	-

Maksimal kreditteksponering for selskapet utgjør bokført verdi av alle finansielle eiendeler unntatt eiendeler som ligger i særskilt investeringsportefølje.

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31.12.20	31.12.19
10% fall i kurs aksjefond	-19 899	-12 431
1%-poeng stigning i rentenivå	-18 077	-7 379

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Sensitivitetsanalysen er gjort kun for selskaps-/ kollektivporteføljen ettersom endringer i rente og kurs på fond i investeringsvalgporteføljen nøytraliseres ved avsetning til kundefond.

Note 11: Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	31.12.20	31.12.19	31.12.18	31.12.17	31.12.16
Kapitalavkastning	2,24 %	3,96 %	1,54 %	3,11 %	3,06 %

Beregnet avkastning er beregnet ved bruk av Modifisert Dietz- metode.

Note 12: Konsernmellomværende (beløp i tusen)

	31.12.20	31.12.19
Fordring Frende Holding AS	35 000	35 000

Note 13: Varige driftsmidler (beløp i tusen)

	Eiendom	IT utstyr	IT system	Kontorinventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.20	4 174	7 724	170 659	7 278	189 835
Tilgang	-	666	18 162		18 828
Avgang					-
Tap ved avgang					-
Akkumulerte nedskrivninger			71 758		71 758
Akkumulerte avskrivninger	626	7 394	109 957	7 151	125 128
Bokført verdi 31.12.20	3 547	995	7 106	127	11 774
Årets nedskrivning	-	-	20 925	-	20 925
Årets avskrivning	209	690	3 052	814	4 764
Forventet økonomisk levetid	20 år	3 år	5 år	5 år	
Avskrivningssats	5 %	33 %	20 %	20 %	

IT system er kjøpte systemer tilpasset virksomheten.

Systemene avskrives lineært regnskapsmessig og skattemessig, over antatte økonomiske levetid.

Som følge av salg av pensjonsportefølje er det foretatt nedskrivning av verdi på aktivert andel av system som er vurdert uten verdi på balansetidspunktet.

Note 14: Resultat per aksje (beløp i tusen)

Resultat per aksje	31.12.20	31.12.19
Totalresultat	268 344	123 608
Snitt antall aksjer	1 750	1 750
Resultat per aksje (kroner)	153,34	70,63
Antall aksjer 01.01	1 750	1 750
Antall aksjer 31.12	1 750	1 750

Note 15: Aksjonærer (beløp i tusen)

Aksjekapitalen på kr. 175.000.000 består av 1.175.000 aksjer á kr. 100.
 Frende Holding AS eier 100 % av aksjene i Frende Livsforsikring AS pr. 31.12.20.
 Det foreligger ingen rettigheter som kan medføre utstedelse av nye aksjer.
 Alle aksjer har lik stemmerett.
 Konsernregnskap for Frende Holding konsern er tilgjengelig på frende.no

Note 16: Kapitalkrav (beløp i tusen)

I Solvens II balansen verdsettes eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi.

Forsikringsforpliktelser i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

Forsikringsforpliktelser i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, samt nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet. Premiereserver i Liv utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

	Solvens II balanse 31.12.2020	Solvens II balanse 31.12.2019
Eiendeler i balansen	1 905 087	5 903 413
Mer-/ mindre verdier	1 849	-8 709
Sum eiendeler solvens II balansen	<u>1 906 936</u>	<u>5 894 704</u>
Beste estimat inkl risikomargin		
forsikringsforpliktelser forpliktelser	932 505	5 231 386
Utsatt skatt forpliktelser	26 157	29 880
Andre forpliktelser	139 643	85 961
Sum gjeld solvens II balansen	<u>1 098 305</u>	<u>5 347 227</u>
Fradrag for forventet utbytte/konsernbidrag	262 625	-
Basiskapital 1	483 504	471 910
Risikoutjevningfond	62 503	75 567
Basiskapital 2	62 503	75 567
Ansvarlig kapital under Solvens II	546 007	547 477
	Solvenskapitalkrav	Solvenskapitalkrav
Operasjonell risiko	20 070	27 727
Markedsrisiko	242 841	179 380
Motpartsrisiko	6 349	8 334
Forsikringsrisiko	161 770	262 334
Diversifiseringseffekter	-85 217	-111 206
Risikoreducerende effekter av utsatt skatt	-26 157	-29 880
Kapitalkrav	<u>319 655</u>	<u>336 689</u>
Solvensmargin	171 %	163 %
Minstekapitalkrav	143 731	151 510
Margin minstekrav	356 %	331 %

Note 17: Forsikringsmessig avsetninger i livsforsikring (beløp i tusen)

	Individuell kapitalforsikring	Individuellrente- og pensjonsforsikring	Grupplivs forsikring	Kollektiv pensjonsforsikring	Ulykkesforsikring	Andre skadebransjer	Sum 2020
Reassurandørens andel av forsikringstekniske avsetninger							
Inngående balanse	375	7 505	11 672	13 375	6 370	40 354	79 652
<i>Resultatførte endringer</i>							
Netto resultatførte endringer	-90	-6 320	-6 394	-5 923	-2 262	-12 348	-33 337
Utgående balanse	285	1 185	5 277	7 452	4 109	28 006	46 315
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelse	285	1 185	5 277	7 452	4 109	28 006	46 315
Premiereserve							
Inngående balanse	294	383 601	-	101 182	22	263	485 361
- herav ikke opptjent premieinntekt	294	579	-	-	22	263	1 157
<i>Resultatførte endringer</i>							
Netto resultatførte endringer	-294	86 111	-	991	-22	-263	86 523
Overførte premiereserver	-	-705	-	-102 173	-	-	-102 878
Utgående balanse	-	469 007	-	-	-	-	469 007
- herav ikke opptjent premieinntekt	-	-	-	-	-	-	-
Erstatningsavsetning							
Inngående balanse	60 975	229 459	43 574	61 674	19 427	111 122	526 231
Netto resultatførte endringer	-1 517	22 673	-5 163	729	4 414	9 101	30 237
Overført erstatningsavsetning	-	-215	-	-62 403	-	-	-62 618
Utgående balanse	59 458	252 132	38 411	-	23 841	120 223	493 850
Tilleggsavsetning							
Inngående balanse	-	5 510	-	2 129	-	0	7 640
Netto resultatførte endringer	-	282	-	-	-	0	282
Overført tilleggsavsetning	-	-	-	-2 129	-	-	-2 129
Utgående balanse	-	5 792	-	0	-	0	5 792
Kursreguleringsfond							
Inngående balanse	-	5 459	-	1 421	-	-	6 880
Netto resultatførte endringer	-	1 441	-	-1 421	-	-	20
Utgående balanse	-	6 900	-	-	-	-	6 900
Øvrig avsetning							
Inngående balanse	-	23 876	-	6 469	-	-	30 345
- herav administrasjonsreserve	-	23 876	-	6 469	-	-	30 345
Netto resultatførte endringer	-	4 328	-	62	-	-	4 390
Overført administrasjonsavsetning	-	-43	-	-6 530	-	-	-6 574
Utgående balanse	-	28 161	-	-	-	-	28 161
- herav administrasjonsreserve	-	28 161	-	-	-	-	28 161
Sum forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfastsatte	59 458	761 991	38 411	0	23 841	120 223	1 003 925
Avsetning i livsforsikring med inv. valg							
Inngående beholdning	-	157 594	-	4 108 666	-	-	4 266 260
Årets endring før overføring	-	1 691	-	-31 096	-	-	-29 405
Overført portefølje	-	-159 285	-	-4 077 569	-	-	-4 236 855
Utgående balanse	-	-	-	-	-	-	-
Sum forsikringsforpliktelse i livsforsikring - særskilt inv. portefølje	-	-	-	-	-	-	-

Note 18: Andre forpliktelser (beløp i tusen)

	31.12.20	31.12.19
Leverandørgjeld	785	3 295
Forskuddstrekk	2 627	3 541
Offentlige avgifter	4 518	1 741
Annen gjeld	11 387	6 956
Sum	19 317	15 533

Avsatt utbytte til morselskap Frende HoldingAS	268 000
--	---------

Note 19: Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

	31.12.20	31.12.19
Påløpt arbeidsgiveravgift	871	698
Feriepenger	5 065	4 934
Bonus	3 113	4 199
Skyldig provisjon	11 386	8 915
Avsatt merverdiavgift	2 088	4 088
Avsetninger for øvrige forpliktelser	106	0
Sum	22 629	22 836

Note 20: Mellomværende reassurandør

	31.12.20	31.12.19
Fordring på reassurandør innen livsforsikring	25 678	37 592
Sum fordring på reassurandør	25 678	37 592

Reassuransemellomværende gjøres opp i mars 2021.

Note 21: Usikre forpliktelser

Det er knyttet en betinget forpliktelse til kjøpesumjusteringer fram i tid dersom forutsetninger lagt til grunn i avtale om porteføljeoverdragelse pensjonsportefølje endres vesentlig fem år etter avtalen er inngått.

Forpliktelsen er ved balansetidspunktet vurdert i samsvar med standard for regnskapsføring av usikrede forpliktelse og betingede eiendeler. Og ut fra sannsynlighetsvurdering er estimert en forpliktelse på MNOK 7,4 per 31.12.20.

Note 22: Forvaltnings- og adm. tjenester

Frende Livsforsikring yter administrative tjenester for Frende Holding.

Det er fakturert honorar for adm. tjenester for 2020 på kr 54 000.

Note 23: Flytting (beløp i tusen)

	Kollektiv pensjonsforsikring	Sum 2020	Kollektiv pensjonsforsikring	Sum 2019
Mottatte midler				
Overføring av reserver	1 371	1 371	1 417	1 417
Premie- og innskuddsfond, mv.	100 218	100 218	134 008	134 008
Totalt mottatte midler	101 588	101 588	135 425	135 425
Avgitte midler				
Overføring av reserver	2 419	2 419	2 033	2 033
Premie- og innskuddsfond, mv.	4 740 280	4 740 280	81 406	81 406
Totalt mottatte midler	4 742 700	4 742 700	83 439	83 439

Pensjonsporteføljen er sin helhet overført til Nordea Liv i 2020.

Til generalforsamlingen i Frende Livsforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Frende Livsforsikring AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 17. mars 2021

PricewaterhouseCoopers AS

Marius Kaland Olsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)